

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(108)

14. posiedzenie
Komisji Ustawodawczej
w dniu 31 stycznia 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2007 r. dotyczącego ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (sygnatura akt SK 36/06).
2. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy o samorządzie gminnym (sygnatura akt P 19/04).
3. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2007 r. dotyczącego ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta, ustawy o samorządzie gminnym (sygnatura akt K 8/07).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 16)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Witam serdecznie na posiedzeniu Komisji Ustawodawczej, na którym rozpatrzymy trzy wyroki Trybunału Konstytucyjnego.

Punkt pierwszy porządku posiedzenia to rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2007 r. dotyczącego ustawy o podatku od towarów i usług, punkt drugi to rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy o samorządzie gminnym i punkt trzeci to rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2007 r. dotyczącego ustaw określających terminy składania oświadczeń majątkowych, czyli ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz ustawy o samorządzie gminnym.

Czy ktoś z państwa senatorów zgłasza jakieś uwagi, zastrzeżenia, opinie do zaproponowanego porządku posiedzenia? Nie.

Rozumiem, że przyjęliśmy porządek posiedzenia.

Przechodzimy do punktu pierwszego: rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2007 r.

Proszę przedstawiciela Biura Legislacyjnego o zabranie głosu.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Piotr Radzewicz:**

Dziękuję bardzo. Piotr Radzewicz, Biuro Legislacyjne.

Informacja prawna o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 maja 2007 r., SK 36/06, dotyczącym ustawy o podatku od towarów i usług.

Zaskarżony do Trybunału Konstytucyjnego przepis dotyczył technicznych zasad rozliczeń pomiędzy tak zwanym rolnikiem ryczałtowym, korzystającym ze zwolnienia od podatku od towarów i usług, a podatnikiem VAT nabywającym od tego rolnika produkty rolne.

Szczególnym rozwiązaniem przyjętym w analizowanej regulacji było obciążenie nabywcy tych produktów, a nie, jak to zwykle ma miejsce, sprzedawcy, obowiązkiem wystawienia faktury VAT RR, czyli faktury „rolnika ryczałtowego”, dokumentującej zakup produktów rolnych. Nabywca mógł następnie obniżyć kwotę podatku należnego wynikającą z wystawionej przez niego faktury VAT RR o kwotę podatku naliczonego

w rozliczeniu za miesiąc, w którym dokonano zapłaty. Jednak żeby skorzystać z tego uprawnienia, musiał on spełnić kilka warunków.

Po pierwsze, zakup produktów rolnych musiał być związany ze sprzedażą opodatkowaną, co oznaczało, że zakupione towary nie mogły być następnie sprzedane jako zwolnione od VAT albo spożytkowane na cele, które nie podlegają VAT. Po drugie, zapłata należności za zakupione produkty rolne, w tym kwoty zryczałtowanego podatku, musiała nastąpić na rachunek bankowy tak zwanego rolnika ryczałtowego. Po trzecie, w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty na rachunek bankowy rolnika trzeba było podać numer i datę wystawienia faktury potwierdzającej zakupienie od tego rolnika produktów rolnych.

Przedmiotem skargi do Trybunału stała się wątpliwość związana z trzecim warunkiem odliczania podatku naliczonego. Przepis ten uniemożliwiał bowiem dokonanie odliczenia podatnikowi, który za zakupione produkty rolne płacił przed wystawieniem faktury VAT RR i w związku z tym nie mógł podać numeru i daty wystawienia tej faktury w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty. Trybunał obszernie przeanalizował zaskarżony przepis i dopatrył się naruszenia aż trzech zasad konstytucyjnych: po pierwsze, naruszenia prawa własności, po drugie, naruszenia zasady proporcjonalności i po trzecie, naruszenia zasady równości podmiotów wobec prawa.

Podam państwu argumentację Trybunału w skrócie. Dla przykładu, Trybunał Konstytucyjny, uzasadniając naruszenie prawa własności, stwierdził: „Immanentną granicą ingerencji podatkowej jest istota prawa własności. Konstytucja zakazuje bowiem kształtowania obowiązków podatkowych w taki sposób, żeby stały się one instrumentem konfiskaty mienia”. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego pozbawienie podatnika prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu produktów rolnych stanowi ograniczenie prawa własności.

Jeżeli chodzi o naruszenie zasady proporcjonalności, Trybunał Konstytucyjny argumentował, iż formalizm, który jest konieczny w prawie podatkowym, powinien być jednak racjonalny i w żadnym razie nie może paraliżować obrotu gospodarczego. Wymogi formalne stawiane fakturom VAT nie mogą być bowiem celem samym w sobie, zwłaszcza w sytuacji, gdy organy podatkowe nie mają wątpliwości co do tego, że kwestionowane faktury odzwierciedlają rzeczywiste zdarzenia gospodarcze i zostały ujęte w ewidencji zakupu.

Biorąc pod uwagę to, że kontrolowana przez Trybunał Konstytucyjny ustawa o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym z 1993 r. formalnie nie obowiązuje, gdyż została ona zastąpiona między innymi przez ustawę o podatku od towarów i usług z 2004 r., bezpośrednia nowelizacja jej przepisów z prawnego punktu widzenia jest niemożliwa.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego, orzekający niezgodność z konstytucją art. 33b ust. 4 pkt 3, pozwolił na wznowienie indywidualnych postępowań ukształtowanych na podstawie wadliwego przepisu. W tym sensie podatnicy VAT, którzy przed wystawieniem faktury VAT RR dokonali przedpłaty na rzecz rolnika ryczałtowego za nabywane produkty rolne, mogli ubiegać się o zwrot uiszczzonego podatku. Na marginesie swoich rozważań Trybunał Konstytucyjny zauważył, że obowiązująca obecnie ustawa o podatku od towarów i usług z 11 marca 2004 r. zawiera w art. 116 ust. 6 pkt 3 regulację analogiczną do tej zamieszczonej w derogowanym art. 33b ust. 4 pkt 3 poprzedniej ustawy o VAT. Trybunał Konstytucyjny, związany granicami zaskarżenia,

nie wyeliminował tego przepisu. Stwierdził jednak wyraźnie, iż ustawodawca powinien niezwłocznie podjąć działania naprawcze, zmierzające do usunięcia niekonstytucyjnej normy systemu prawa.

Przekażę głos koledze z Biura Legislacyjnego, który przedstawi państwu projekt ustawy. Dziękuję bardzo.

**Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Propozycja zawarta w projekcie ustawy polega na tym, że zachowujemy w art. 116 ust. 6 pkt 3 obecnie obowiązującej ustawy dotychczasowy warunek zamieszczenia w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty danych dotyczących faktury potwierdzającej nabycie produktów rolnych i dodajemy alternatywny warunek, czyli ten, na który zwrócił uwagę Trybunał Konstytucyjny, to znaczy taki, że w przypadku, gdy zapłata zostanie dokonana przed wystawieniem faktury VAT, dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty zostaną zamieszczone na tej fakturze. Dlaczego zachowaliśmy ten dotychczasowy warunek jako alternatywę do wyboru? Ponieważ w art. 116 w ust. 6 pkt 2 jest przewidziane, że zapłata za nabyte produkty rolne może być określona przez strony w terminie innym niż czternastodniowy, wydaje się, że ustawodawca nie powinien za bardzo ingerować w stosunki między stronami umów. Jeżeli strony się umówiły, że najpierw wystawiana jest faktura, a potem, w uzgodnionym terminie, następuje płatność za nabyte produkty rolne, to dalej mogą kontynuować ten zwyczaj. Zostawiamy podatnikom swobodę wyboru metody dokonywania płatności i wystawiania faktury.

Art. 2 proponowanej ustawy ogranicza się do takiej treści, że wszyscy ci podatnicy, którzy przed dniem wejścia w życie tej ustawy dokonali zapłaty należności za produkty rolne przed wystawieniem faktury, będą mogli zastosować nowe brzmienie ustawy. Pozostawiamy tutaj sprawy normalnemu biegowi przewidzianemu w ustawie o VAT, to znaczy zakładamy, że podatnicy będą mogli zastosować albo korektę faktur, albo noty korygujące i odpowiednio poprawią swoje deklaracje, które złożyli w sprawie VAT, ponieważ takie prawo daje im art. 86 ustawy o VAT, który pozwala na korygowanie złożonych deklaracji pięć lat wstecz od momentu powstania obowiązku podatkowego.

Oczywiście mamy świadomość, że przepis ten może być niedoskonały, dlatego proponujemy tylko jego taką wstępną, ogólną wersję. Możliwe, że w toku dalszych prac czy po konsultacji z Ministerstwem Finansów trzeba będzie wyraźnie stwierdzić, że ten podatek zryczałtowany, zwrot podatku zwiększa podatek naliczony u podatników nabywających produkty rolne, i wtedy odpowiednio skorygujemy ten przepis przejściowy. Na razie jest to najprostsza metoda: podatnicy sami będą mogli skorygować deklaracje VAT i uzyskać kwoty VAT zapłacone rolnikom ryczałtowym. To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś pytania do przedstawicieli Biura Legislacyjnego? Czy są pytania ze strony naszych gości z kancelarii premiera? Nie ma takich pytań.

Jeszcze musimy wyznaczyć przedstawiciela wnioskodawców.

Ja mam taką prośbę do członków komisji. Jeżeli komisja wyrazi zgodę, to ja bym przyjął obowiązki przedstawiciela komisji, jeśli chodzi o punkt trzeci dzisiejszego porządku obrad, gdyż ten punkt później może wywoływać najwięcej dyskusji.

Pytanie do koleżanek i kolegów: kto zgodziłby się zostać przedstawicielem, wnioskodawców, jeśli chodzi o projekt dotyczący ustawy o podatku od towarów i usług?

Oczywiście, jeżeli nie będzie zgłoszeń, to za chwilę sam zaproponuję kandydata. Senator Kieres, pan senator Paszkowski w przypadku dwóch pierwszych... Pytanie do pana senatora Cichonia: może pan zechciałby zostać przedstawicielem komisji w tej sprawie?

(Senator Zbigniew Cichoń: Dziękuję bardzo...)

(Głos z sali: Najpierw trzeba przegłosować, czy komisja przyjmuje uchwałę.)

To komisja przyjmuje uchwałę.

Kto jest za przyjęciem uchwały, żeby przedstawicielem komisji w sprawie dotyczącej...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam, jeszcze nie przyjęliśmy...

Czy są jakieś wnioski, uwagi do projektu? Nie ma.

W takim razie poddaję go pod głosowanie.

Kto jest za? (4)

Jednogłośnie za.

Przystępujemy do głosowania w celu wyznaczenia przedstawiciela komisji. Zgłaszam kandydaturę pana senatora Zbigniewa Cichonia.

Kto jest za? (3)

Kto jest przeciw? (0)

Czy ktoś się wstrzymał? (1)

Zamykamy w takim razie punkt pierwszy: rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego ustawy o podatku od towarów i usług.

Przechodzimy do punktu drugiego: rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy o samorządzie gminnym.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Biura Legislacyjnego.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Piotr Radzewicz:**

Dziękuję bardzo.

Informacja prawna o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 lipca 2007 r., sygnatura akt P 19/04, dotyczącego ustawy o samorządzie gminnym.

Zaskarżony do Trybunału Konstytucyjnego przepis regulował tryb odwołania od zarządzenia zastępczego wojewody stwierdzającego wygaśnięcie mandatu radnego. Zarządzenie to mogło zostać wydane między innymi w sytuacji beczynności rady gminy, która była zobowiązana do podjęcia uchwały o wygaśnięciu mandatu radnego, jeżeli radny, wbrew ustawowemu zakazowi, prowadził na własny rachunek działalność gospodarczą z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której uzyskał mandat.

Z ustrojowego punktu widzenia zarządzenie zastępcze wojewody stanowi środek nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego. Wobec zaniechania przez

organy jednostek samorządu terytorialnego obowiązku podjęcia stosownej uchwały zarządzenie zastępcze wojewody zapewnia przestrzeganie prawa oraz ciągłość realizowania funkcji publicznych o charakterze lokalnym.

Przed wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku ustawa o samorządzie gminnym dawała radnemu możliwość zaskarżenia uchwały rady gminy stwierdzającej wygaśnięcie jego mandatu do sądu administracyjnego, nie przyznawała mu natomiast analogicznego uprawnienia w sytuacji, kiedy wygaszenie mandatu nastąpiło na mocy zarządzenia zastępczego wojewody.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego z perspektywy uprawnień jednostki wygaśnięcie mandatu dokonane przez radę gminy, czyli w drodze uchwały, i przez wojewodę, czyli w drodze zarządzenia zastępczego, powoduje te same skutki prawne w sferze prawa publicznego. Nie ma zatem powodu, aby w jednym przypadku zezwalać na zaskarżenie, na przykład uchwały rady gminy, a w drugim przypadku nie przewidywać zaskarżenia zarządzenia zastępczego wojewody. Ponadto Trybunał Konstytucyjny potwierdził swoje dotychczasowe stanowisko, że jednym z podstawowych praw jednostki i fundamentem gwarancji praworządności jest prawo do sądu, uregulowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji. Ustawa o samorządzie gminnym *expressis verbis* uprawnia do zaskarżania zarządzenia zastępczego wojewody o wygaśnięciu mandatu radnego jedynie gminę lub związek międzygminny, których interes prawny, uprawnienie lub kompetencja zostały naruszone. Ustawodawca pozbawił natomiast samego zainteresowanego, radnego sądowniej ochrony praw naruszonych zarządzeniem czy też potencjalnie naruszonych praw.

Biorąc to wszystko pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny uznał, iż zaskarżony przepis jest sprzeczny z zasadą równości wobec prawa oraz z prawem do sądu. Trybunał zwrócił ponadto uwagę, iż rozwiązania analogiczne do zaskarżonego przepisu w ustawie o samorządzie gminnym przewidziane są również w ustawie o samorządzie powiatowym i ustawie o samorządzie województwa. Przepisy te budzą takie same zastrzeżenia, o czym jednak Trybunał, związany granicami pytania prawnego, wiążąco rozstrzygnąć nie mógł.

Nowelizacja art. 98a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym powinna zatem polegać na stworzeniu takiego mechanizmu prawnego, aby w przypadku wydania zarządzenia zastępczego przez wojewodę, stwierdzającego wygaśnięcie mandatu, odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie umowy o pracę podmiotów, o których mowa w art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, również te podmioty mogły samodzielnie składać skargi na akty nadzoru wojewody do sądu administracyjnego.

Dziękuję bardzo. Przekażę głos koledze.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę bardzo.

**Starszy Legislador
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Maciej Telec:**

Dziękuję bardzo.

Projekt ustawy, który może być przedmiotem wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, przewiduje zmiany we wszystkich trzech ustawach samorządowych,

ponieważ Trybunał stwierdził, że zastrzeżenia analogiczne do zaskarżonego art. 98a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym budzą także odpowiedniki tego przepisu w ustawach o samorządzie powiatowym i samorządzie województwa. Propozycje zmian są stosunkowo proste z punktu widzenia legislacyjnego. Polegają one na wskazaniu, że prawo do złożenia skargi na zarządzenie zastępcze przysługuje każdemu, czyjego interesu prawnego lub uprawnienia dotyczy takie zarządzenie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy ktoś z państwa senatorów ma pytania do przedstawiciela Biura Legislacyjnego? Oczywiście w tym momencie głos także mogą zabrać goście z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów obecni na posiedzeniu komisji. Czy ktoś z państwa ma jakieś pytania, uwagi, opinie? Nie widzę zgłoszeń.

Proponuję przystąpić do głosowania w celu przyjęcia projektów w zaproponowanym kształcie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki.

4 głosy za, nikt nie był przeciw i nikt nie wstrzymał się od głosu.

Teraz musimy wyznaczyć przedstawiciela komisji. Proponuję kandydaturę pani senator Sztark, ze względu na jej duże doświadczenie samorządowe. Jeżeli pani senator wyrazi zgodę...

(Senator Grażyna Sztark: Bardzo mi miło...)

Przystępujemy do formalnego powołania przedstawiciela komisji.

Kto jest za tą kandydaturą? Proszę o podniesienie ręki. (4)

Jednogłośnie za.

Przechodzimy do punktu trzeciego porządku posiedzenia: rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2007 r. dotyczącego ustaw określających terminy składania oświadczeń majątkowych.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Biura Legislacyjnego.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Piotr Radzewicz:**

Ostatnia informacja prawna, dotycząca wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2007 r., sygnatura akt K 8/07, odnosząca się do ustaw określających terminy składania oświadczeń majątkowych przez samorządowców.

Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z konstytucją art. 190 ust. 1 pkt 1a ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, art. 26 ust. 1 pkt 1a ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta, art. 24j ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Art. 26 ust. 1 pkt 1a ustawy o bezpośrednim wyborze i art. 190 ust. 1 pkt 1a ordynacji mają analogiczne brzmienia i stanowią, że wygaśnięcie mandatu wójta lub radnego następuje wskutek niezłożenia w terminach określonych w odrębnych przepisach oświadczenia o stanie majątkowym wójta, radnego, oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka, oświadczenia o umowach cywilnoprawnych zawartych przez małżonka lub informacji o zatrudnieniu, rozpoczęciu świadczenia pracy lub wykonywania czynności zarobkowych albo zmianie stanowiska małżonka. Te przepisy zawie-

rają odesłanie do odrębnych unormowań dotyczących terminów składania oświadczeń. Unormowaniami, do których ustawa odsyła, są art. 24h ust. 4 i art. 24j ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którymi, po pierwsze, radny i wójt składają pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie trzydziestu dni od dnia złożenia ślubowania, i po drugie, oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonków radnych bądź ich wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo składane są w ciągu trzydziestu dni od dnia wyboru, powołania lub zatrudnienia, a w przypadku podjęcia działalności gospodarczej albo zawarcia wskazanej umowy w trakcie pełnienia funkcji lub w czasie zatrudnienia – w terminie trzydziestu dni od dnia zaistnienia przyczyny złożenia oświadczenia.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że zaskarżone przepisy naruszają przede wszystkim zasadę proporcjonalności. W dotychczasowym orzecznictwie dotyczącym zasady proporcjonalności Trybunał konsekwentnie wskazywał, że jeżeli dany cel jest możliwy do osiągnięcia przy zastosowaniu innego środka nakładającego mniejsze ograniczenia na prawa i wolności, to zastosowanie przez ustawodawcę środka bardziej uciążliwego wykracza poza to, co jest konieczne, a zatem narusza konstytucję. Trybunał ustalił, że celem zaskarżonych przepisów było: „wzmocnienie instrumentów antykorupcyjnych, a także uczynienie stosunków majątkowych osób sprawujących swe funkcje z wyboru bardziej przejrzystymi dla wyborców oraz organów kontrolnych. Wprowadzenie sankcji w postaci wygaśnięcia mandatu zostało uzasadnione koniecznością zdyscyplinowania radnych, którzy sabotowali obowiązek składania oświadczeń majątkowych albo czynili to ze znaczną opieszałością”. Dalej stwierdza: „Regulując w przepisach ordynacji wyborczej do rad gmin i w ustawie o bezpośrednim wyborze wójta skutki niezłożenia oświadczeń majątkowych, ustawodawca posłużył się konstrukcją skutku następującego automatycznie, bez wyznaczenia terminu uzupełnienia braku, bez możliwości sanacji uchybienia, co łatwo mogłoby być dokonane”...

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam, informacyjnie. Jeszcze trwa posiedzenie komisji – oczywiście witamy pana senatora – ale zakładam, że rozpoczniemy wspólne posiedzenie z Komisją Gospodarki Narodowej planowo o 12.45.

Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Radzewicz:

„Regulując w przepisach ordynacji wyborczej do rad gmin i w ustawie o bezpośrednim wyborze wójta skutki niezłożenia oświadczeń majątkowych, ustawodawca posłużył się konstrukcją skutku następującego automatycznie, bez wyznaczenia terminu uzupełnienia braku, bez możliwości sanacji uchybienia, co łatwo mogłoby być dokonane bez uszczerbku dla celów, jakim miało służyć wprowadzenie obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego, bez możliwości przedstawienia i oceny stanowiska zainteresowanego radnego, a więc bez właściwej procedury gwarancyjnej lub sanacyjnej.” Sąd konstytucyjny doszedł do wniosku, że „kontrolowana regulacja charakteryzuje się zatem z jednej strony niezrozumiałym rygoryzmem co do charakteru sankcji, a z drugiej strony, mimo tego rygoryzmu, nie gwarantuje procedury weryfikacyjnej: ustalenia przyczyn naruszenia i sanacji ewentualnego błędu”.

Drugi blok zarzutów dotyczył naruszenia zasad poprawnej legislacji, czyli naruszenia art. 2 konstytucji. W tym przypadku Trybunał zwrócił uwagę między innymi na użycie pojęć wieloznacznych przy określeniu początku biegu terminu złożenia oświadczenia majątkowego. W uzasadnieniu wyroku Trybunał stwierdza: „Pojęcia użyte w art. 24h ust. 4 i art. 24j ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym nawiązują do «dnia ślubowania» i «dnia wyboru». O ile pierwsza data nawiązuje do zdarzenia, które jest precyzyjnie umiejscowione w czasie, o tyle pojęcie «dnia wyboru» nie jest jasne i tym samym może prowokować pytanie, czy termin ten ma charakter dostatecznie określony. Termin «dzień wyboru» nie jest terminem jednoznacznym. Podkreślić należy, że termin ten występuje na tle kontrolowanej normy jako «dzień wyboru» (odnosząc się do sytuacji osoby wybieranej), a nie «dzień wyborów» (głosowania). Powstaje zatem pytanie, czy termin ten liczy się od dnia przeprowadzenia głosowania, czy od dnia ogłoszenia wyników wyborów, czy też może od ostatecznego ustalenia wyników wyborów”. Wszystko to doprowadziło Trybunał do wniosku, iż zaskarżone przepisy są niezgodne również z art. 2 konstytucji.

Wykonując wyrok z 13 marca 2007 r. należy wziąć pod uwagę potrzebę: po pierwsze, ujednoczenia terminów składania oświadczeń majątkowych przez samorządowców oraz ich małżonków; po drugie, wskazania nie budzącego wątpliwości zdarzenia prawnego, od którego będą liczone terminy na złożenie oświadczeń majątkowych; po trzecie, przesądzenia, która z czynności proceduralnych związanych z wygaszaniem mandatu ma charakter konstytutywny, czyli ostateczny, wiążący; po czwarte, ustanowienia procedury sanacyjnej, która będzie poprzedzała ostateczną sankcję za naruszenie przepisów ustawy, czyli wygaszenie mandatu; po piąte, ewentualnego rozróżnienia przypadków opóźniania złożenia oświadczeń majątkowych na te, które powodują automatyczne wygaszenie mandatu, oraz te, które pozwalają na ocenę okoliczności faktycznych i miarkowanie sankcji – kryterium rozróżnienia przypadków może być waga uchybienia popełnionego przez radnego, wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Dziękuję bardzo. Przekażę głos koledze z biura.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Prosimy, żeby w tak w miarę skondensowanej formule...

**Starszy Legislator
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Maciej Telec:**

Dziękuję bardzo.

Projekt ustawy, który może być przedmiotem inicjatywy ustawodawczej komisji, w ogólnym zarysie zmienia przepisy uznane za niekonstytucyjne w ten sposób, aby znieść podstawowe zastrzeżenia Trybunału Konstytucyjnego. W projekcie przede wszystkim ujednocza się terminy składania oświadczeń, wskazując dzień złożenia ślubowania jako to zdarzenie prawne, od którego liczony będzie termin złożenia oświadczenia. Ponadto w związku z zarzutem naruszenia zasady proporcjonalności w stosunku do sankcji za nie złożenie oświadczenia w terminie, w projekcie zrezygnowano w ogóle z tej sankcji polegającej na utracie mandatu bądź wynagrodzenia, ponieważ

uważamy, że taki zapis wymaga pracy komisji, i w związku z tym na tym etapie biuro zrezygnowało z tej propozycji. Taka procedura sanacyjna może być wypracowana przez komisję w toku pierwszego czytania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czy ktoś z członków komisji, pań senator i panów senatorów, ma jakieś uwagi, zastrzeżenia, opinie? Nie widzę żadnych zgłoszeń.

Przypomnę, że my nad tym projektem jeszcze będziemy pracowali, więc będzie szansa na zgłoszenie ewentualnych zmian do tej propozycji na kolejnych posiedzeniach.

W związku z tym proponuję przyjęcie projektu.

Kto jest za przyjęciem projektu? Proszę o podniesienie ręki.

5 głosów za, nikt nie był przeciwny i nikt nie wstrzymał się od głosu.

Proponuję swoją kandydaturę na przedstawiciela komisji w tej sprawie.

Kto jest za? Proszę o podniesienie ręki. (5)

5 głosów za, nikt nie był przeciwny i nikt nie wstrzymał się od głosu.

Tym samym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia.

Chciałbym paniom i panom senatorom bardzo serdecznie podziękować, gdyż sposób procedowania przez komisję budzi moje najwyższe uznanie.

Zakończyliśmy posiedzenie komisji, które początkowo było planowane na godzinę 13.15.

Za dwie minuty rozpoczynamy wspólne posiedzenie z Komisją Gospodarki Narodowej.

Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 43)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851